

Beleidsregels overschrijving grafrecht

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling;

Overwegende dat het wenselijk is om, voor de Algemene Begraafplaats aan de Longway te West-Terschelling, beleidsregels te formuleren over de wijze waarop het college toepassing geeft aan zijn bevoegdheid bepaald in artikel 13 lid 4 van de Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen van de gemeente Terschelling 2004;

Besluit:

Vast te stellen de bij dit besluit behorende de beleidsregels overschrijven grafrecht ex artikel 13 lid 4 Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen van de gemeente Terschelling 2004 en deze beleidsregels toe te passen op de Algemene Begraafplaats aan de Longway te West-Terschelling

Terschelling, 16 mei 2017

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,
H.M. de Jong, secretaris/directeur
J.B. Wassink, burgemeester

Beleidsregels overschrijven grafrecht ex art 13. lid 4 Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen van de gemeente Terschelling 2004.

Inleiding

De gemeente Terschelling is eigenaar/beheerder van een tweetal algemene begraafplaatsen op West-Terschelling, de Algemene begraafplaats aan de Schoolstraat en de Algemene begraafplaats aan de Longway, beiden te West-Terschelling.

Op de gemeentelijke begraafplaatsen is de Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen van de gemeente Terschelling 2004 van toepassing.

Bij het vestigen van een eigen graf op de gemeentelijke begraafplaats wordt een besluit genomen waarin het grafrecht is vastgelegd. Dat besluit is gebaseerd op de regels die gelden ten tijde van het afgeven van de beschikking. Voor de begraafplaats aan de Schoolstraat is een eerste regeling opgesteld in 1869 en voor de begraafplaats aan de Longway in 1947. Afhankelijk van het tijdstip waarop het grafrecht is gevestigd kunnen er verschillende spelregels gelden. Dat is onder meer het gevolg van het feit dat er in de loop van de tijd achtereenvolgende beheersverordeningen voor een begraafplaats zijn vastgesteld.

Vanaf 2012 heeft de Gemeente Terschelling beleid ingezet om bestaande grafruimte, met in acht neming van de geldende wettelijke bepalingen ten aanzien van grafurst, en respectering van grafrechten, opnieuw uit te geven voor het doen van begravingen. Het beleid is ingezet om ook naar de toekomst toe te kunnen voorzien in voldoende grafruimte op de Algemene Begraafplaats aan de Longway te West-Terschelling.

Het college stelt in de beleidsnotitie dat de inzet voor het creëren van nieuwe grafruimte door hergebruik zich in eerste instantie richt op de nieuwe begraafplaats aan de Longway.

Daarbij heeft het college tevens gesteld dat de mogelijkheden op de oude begraafplaats aan de Schoolstraat eveneens moeten worden onderzocht. Het historische karakter van deze begraafplaats maakt echter dat er op die plek ook andere afwegingsfacetten meespelen die meer tijd vragen terwijl er nu de noodzaak is om binnen afzienbare termijn de capaciteit aan grafruimte te borgen.

Met de inwerkingtreding van het beleid om bestaande grafruimte opnieuw uit te geven voor het doen van begravingen zijn er diverse verzoeken ingediend om een grafrecht dat niet/niet tijdig is overgeschreven alsnog op naam te stellen van een nabestaande. De vigerende beheersverordening kent regels met betrekking tot het overschrijven van grafrechten. In het licht van de verzoeken tot overschrijving van grafrechten is het wenselijk beleidsregels te formuleren over de wijze waarop het college toepassing geeft aan de in de verordening gegeven bevoegdheid. De in het navolgende geformuleerde beleidsregels richten zich, in vervolg op de beleidsnotitie uit 2012, uitsluitend op de overschrijving van grafrechten op Algemene begraafplaats aan de Longway.

Geldende regeling.

In de Model-beheersverordening van de VNG is een bepaling opgenomen dat na het overlijden van de rechthebbende de nabestaanden zelf het initiatief moeten nemen het recht op een eigen graf op een andere naam te zetten. Deze bepaling is overgenomen in de "Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen van de gemeente Terschelling 2004".

De regeling met betrekking tot het overschrijven van grafrechten is opgenomen in artikel 13 van de verordening en luidt als volgt.

1. Een grafrecht kan op aanvraag van de rechthebbende of de gebruiker door het college van burgemeester en wethouders worden overgeschreven ten name van de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel, een bloed- of aanverwant, of een andere nabestaande dan wel een rechtspersoon die de zorg voor het graf op zich neemt.

2. Na het overlijden van de rechthebbende of gebruiker kan een grafrecht door het college van burgemeester en wethouders worden overgeschreven ten name van de echtgenoot, geregistreerde partner of andere levensgezel, een bloed- of aanverwant of een andere nabestaande dan wel een rechtspersoon die de zorg voor het graf op zich neemt, mits de aanvraag hiertoe wordt gedaan uiterlijk 6 maanden na het overlijden van de rechthebbende of gebruiker. Indien de rechthebbende is overleden en in het graf dient te worden begraven of zijn asbus dient te worden bijgezet of zijn as aldaar dient te worden verstrooid, dient de aanvraag tot overschrijving daaraan voorafgaand te zijn gedaan.

3. Indien de in het vorige lid bedoelde aanvraag tot overschrijving niet wordt gedaan binnen de gestelde termijn, is het college van burgemeester en wethouders bevoegd het grafrecht te doen vervallen. Zolang geen overschrijving heeft plaatsgevonden, kan in een graf niet worden begraven, geen asbus worden bijgezet en geen as worden verstrooid.

4. Indien na 6 maanden na het overlijden van de rechthebbende alsnog een aanvraag tot overschrijving wordt ingediend, kan het college van burgemeester en wethouders het grafrecht overschrijven, tenzij dit recht betrekking heeft op een graf dat inmiddels is geruimd.

Aldus is bepaald dat:

- het grafrecht kan worden overgeschreven op een nieuwe rechthebbende binnen een termijn van 6 maanden na overlijden van de rechthebbende (Art 13 lid 2)
- het grafrecht niet vervalt tot dat burgemeester en wethouders het vervallen hebben verklaard. (Art.13 lid 3)
- het grafrecht ook na ommekomst van de zes maanden die zijn genoemd in artikel 13 lid 2 kan worden overgeschreven, tenzij dit recht betrekking heeft op een graf dat inmiddels is geruimd.

Beleid ten aanzien van de toepassing art 13 lid 4 Verordening op de gemeentelijke begraafplaatsen van de gemeente Terschelling 2004.

Artikel 13 lid 4 van de geldende beheers verordening uit 2004 biedt het college de bevoegdheid om, ook na het verstrijken van de termijn waarbinnen een grafrecht kan worden overgeschreven, over te schrijven. Daarvoor geldt in ieder geval dat het graf nog aanwezig moet zijn. Voor de toepassing van deze bevoegdheid stelt het college onderstaande beleidsregels vast. Voor de toepasselijkheid van de beleidsregels geldt dat zij:

1. niet van toepassing zijn op overschrijving van grafrechten op de algemene gemeentelijke begraafplaats gelegen aan de Schoolstraat te West -Terschelling. (zie toelichting in de inleiding).
2. Uitsluitend van toepassing zijn op de algemene gemeentelijke begraafplaats gelegen aan de Longway te West-Terschelling.

Beleidsregels:

- Een grafrecht kan uitsluitend worden overgeschreven wanneer het grafrecht niet reeds is vervallen, dan wel vervallen is verklaard.
- Het grafrecht kan uitsluitend worden overgeschreven ten name van de echtgenoot of levenspartner dan wel een bloed of aanverwant tot en met de eerste de graad van de rechthebbende.
- Het grafrecht kan uitsluitend worden overgeschreven voor het doen van een eigen begraafing.
- Indien een grafrecht in het verleden ten name is gesteld van de erven van de rechthebbende kan een recht worden overgeschreven ten name van een bloed of aanverwant in familierechtelijke lijn van de overledene. Het verzoek tot overschrijving uiterlijk te worden gedaan gedurende de periode van een jaar waarin de gemeente kenbaar heeft gemaakt de grafruimte opnieuw in gebruik te willen nemen voor het doen van begravingen.

Toelichting

Het college ziet het niet als een vanzelfsprekend recht om in die situatie waarbij de reguliere termijn waarbinnen een grafrecht kan worden overgeschreven is verstreken alsnog het grafrecht over te schrijven. Dat zal immers betekenen dat aan de termijn waarin een overschrijving plaats kan vinden

(artikel 13 lid 2) en ook aan het eigen initiatief, om er voor te zorgen dat een grafrecht tijdig wordt geborgd, geen betekenis meer toekomt. Tevens zal in die situatie aan de beheerder van de begraafplaats nauwelijks nog ruimte toekomen om een verantwoord beheer over de begraafplaats te voeren. Artikel 13 lid 4 van de beheersverordening is dan ook niet bedoeld als een mogelijkheid om een grafrecht altijd op naam van een nabestaande te stellen ook wanneer daar lange tijd na het verstrijken van de termijn waarin overschrijving plaats kan vinden om wordt verzocht.

Artikel 13 lid 4 is daarom een uitzondering op de algemeen geldende overschrijvingstermijn genoemd in art. 13 lid 2.

Nu de toepassing van artikel 13 lid 4 een discretionaire bevoegdheid betreft kan het college kaders stellen aan de toepassing van deze bepaling.

Ten aanzien van de geformuleerde beleidsregels kan worden gesteld dat overschrijving van een grafrecht uitsluitend mogelijk is wanneer de rechten inmiddels niet zijn vervallen of wanneer de grafrechten vervallen zijn verklaard door het college. In die situatie bestaat er geen recht meer dat kan worden overgeschreven.

Door de groep van nabestaanden nader te duiden tot bloed- en aanverwanten tot en met de eerste graad ontstaat er een mogelijkheid voor degene die een directe familieband met de rechthebbende heeft gehad om, ook na ommekomst van de termijn waarin het grafrecht kan worden overgeschreven, alsnog het grafrecht op naam te stellen. De groep van nabestaanden waarvoor overschrijving kan plaats vinden is daarmee helder ingekaderd. Voor het beheer van de begraafplaats is het van belang dat bij overschrijving van het recht ook wordt vast gelegd dat de grafruimte in de toekomst wordt aangewend voor het doen van een begraving van de nieuwe rechthebbende. Daarmee wordt recht gedaan aan het beleid dat in 2012 is ingezet en dat ten doel heeft om de capaciteit van de Algemene begraafplaats aan de Longway voor nu en in de toekomst te borgen. Aldus is een beleid geformuleerd waarmee het college duidelijkheid schept over de wijze waarop het college toepassing wenst te geven aan de uitzonderingsbepaling van artikel 13 lid 4 en wordt er invulling gegeven aan de zorg van het college om voor nu en op termijn te voorzien in voldoende capaciteit aan grafruimte. Daarnaast bestaat er de mogelijkheid dat de oorspronkelijk rechthebbende geen familie in de eerste graad heeft nagelaten. Vanuit die situatie is het wenselijk om hier toe te lichten dat naast voor een nabestaande uit de eerste graad het beleid ook van toepassing is op een degene die die rechtens aantoonbaar direct erfgenaam in algemene zin van de rechthebbende te zijn. Daarmee is de kring van personen, zij het in beperkte zin, ruimer dan nabestaanden tot de eerste graad, ook degene aan die zich als erfgenaam kan legitimeren kan om overschrijving verzoeken. Het vorenstaande laat onverlet dat wanneer een individuele situatie daartoe aanleiding geeft, aan het college de bevoegdheid toekomt, om met een gemotiveerd besluit van het vastgestelde beleid af te wijken.

In het verleden is in sommige gevallen het grafrecht te naam gesteld van de erven van de overledene. Niet in alle gevallen is vervolgens binnen de in de op dat moment geldende termijn waarbinnen een grafrecht kon worden overgeschreven het grafrecht van één persoon gesteld. Door de afdeling bestuursrecht van de Rechtbank Noord Nederland is inzake het overschrijven van grafrechten in januari 2017 uitspraak gedaan waaruit blijkt dat wanneer een grafrecht dat ten name van de erven is gesteld, dit niet van rechtswege is vervallen. In de onderhavige beleidsregels heeft het college zich rekenschap gegeven van de uitspraken in deze. In de beleidsregels is de mogelijkheid opgenomen een dergelijke overschrijving te laten plaats vinden naar een bloed- of aanverwant van de overledene in familierechtelijke lijn van de overledene. Het verzoek tot overschrijving dient uiterlijk te worden gedaan gedurende de periode van een jaar waarin de gemeente kenbaar heeft gemaakt de grafruimte opnieuw in gebruik te willen nemen voor het doen van begravingen. Dit laatste is van belang in de situatie dat er geen nabestaanden meer zijn of deze niet opteren voor het voortzetten van het grafrecht. In die gevallen kan na ommekomst van een jaar, waarin men kan reageren, het grafrecht vervallen worden verklaard.

Daarnaast bestaat er de mogelijkheid dat de oorspronkelijk rechthebbende geen familie in de eerste graad heeft nagelaten. Vanuit die situatie is het wenselijk om hier toe te lichten dat naast voor een nabestaande uit de eerste graad het beleid ook van toepassing is op degene die rechtens aantoonbaar direct erfgenaam in algemene zin van de rechthebbende te zijn. Daarmee is de kring van personen, zij het in beperkte zin, ruimer dan nabestaanden tot de eerste graad, ook degene aan die zich als erfgenaam kan legitimeren kan om overschrijving verzoeken. Hiermee is een mogelijkheid gecreëerd voor personen uit een afgebakende groep van nabestaanden, die de gemeentelijke wetgever in 1947 voor ogen heeft gestaan, om het recht alsnog op naam te laten stellen.

Door beleidsregels aldus te formuleren wordt de mogelijkheid gecreëerd om ook na ommekomst van de reguliere termijn waarin een grafrecht kan worden overgeschreven op naam van een nabestaande te stellen, terwijl anderzijds recht wordt gedaan aan de beleidslijn om bestaande grafruimte in de toekomst opnieuw te gebruiken.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van Terschelling in zijn vergadering van 16 mei 2017.

H.M. de Jong, J.B. Wassink,
secretaris/directeur burgemeester

-
- Eerste graad
 - o uw (adoptie) ouder(s);
 - o uw (adoptie) kind(eren)
 - o de (adoptie)ouder(s) van uw partner;
 - o de (adoptie)kind(eren) van uw partner;
 - o de partner van uw (adoptie) kinderen (schoonzoon of schoondochter).